

İSLÂM AHLÂKININ ÖZELLİKLERİ

<"xml encoding="UTF-8?">

İSLÂM AHLÂKININ ÖZELLİKLERİ

Yukarıda belirttiğimiz kaynaklara dayanan ve zikrettiğimiz alanları kapsamına alan İslâm

Ahlâkının özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Küfür ve şirke düşmemiş, çeşitli din ve mezheplerin sarıldığı ahlâk prensiplerindeki kusur ve eksiklikler İslâm Ahlâkında bulunmaz. Çünkü, bu ahlâkta insanın ahlâki görev ve sorumluluklardan kaçıp kurtulması için bir takım açık kapılar bırakılmamıştır.
- 2.. İslâm ahlâkında ahiret inancının da devreye sokulmasıyla, ahlâkın genel prensipleri tam bir değişmezlik kazanmış ve hiç sarsılmayacak bir şekilde kuvvetlenip, insanın eylem ve davranışları da istikrara kavuşturulmuştur.
- 3.. İslâm ahlâkı, gerçeği bütün cepheleriyle ele almıştır. Filozoflarca bölük pörçük ele alınan gerçeklik, İslâm ahlâkında bütünleştirilmiştir. Örneğin, "Hazz"ın İslâm ahlâkında yeri vardır; çünkü o bir değer taşır; fakat biricik çözüm yolu ve kurtuluş değildir. Yine "Kemal"ın da bir yeri ve değeri vardır. "Vazife"de öyle, "Vicdan". İşte İslâm ahlâkı, bu dağınık ve tekli çözüm yolunu bir disiplin içinde ve bir ağacın dalları gibi birbirine uygun bir şekilde düzenlemektedir. İslâm ahlâkının tasvip etmediği nokta ise, bütün insan davranışlarını bunların yalnız biriyle açıklama yanılsılığıdır.
4. İslâm ahlâkı, gerçekçi ve dini (Rationel-Théologique) bir ahlaktır. Bir yandan metafizik ve tabiat-üstü bir kaynaktan doğmakta; diğer taraftan ise, kuralları akıl ve muhakeme ile güçlendirilmektedir. Diğer ahlâklar, "Vazife ahlâkı", "Hayır ahlâkı". "Feragat Ahlâkı" gibi çeşitli kısımlara ayrılırken, İslâm ahlâkı hem 'vazife'yi, hem 'hayır'ı hem de 'feragat'ı kendi bünyesinde ve sisteminin bir gereği olarak içermektedir.
5. İslâm ahlâkı, bütün ahlâk problemlerine cevap veren, hayatta her probleme çözüm teklif eden geniş ve bütün dünyayı kapsayan bir sistemdir. Bu kadar geniş ve büyük bir ahlâk sistemi görülmemiştir. Çünkü bu ahlâk, hem ferdî, hem dinî, hem de sosyal ihtiyaçları karşılamaktadır. O, bir taraftan Liberalist görünürken, diğer taraftan sıkı bir mali disiplin kurar. Realist görüşler yanında, idealist bir manzara gösterir. Gerekli olan gelenekleri ve âdetleri koruyarak 'muhafazakâr' görünürken, büsbütün yeni esaslar kurarak büyük bir yenilik hamlesi taşır. Aklî elemanları yanında mistik görüşleri de ihtiva eder. Bu karakteriyle İslâm ahlâkı dünyayı içine alan, uzlaştırmacı ve birleştirici rolünü tam bir başarıyla

gerçekleştirir.

6.İslam ahlâkı akla uygun ve teşkilâtlı bir yapıdır. Bu yapıda bütün elemanlar işbirliği ile çalışır. Fonksiyonlarını tam bir düzen ve dayanışma içinde işletir. En yüksek bir ideal, pratik bir fiil ile uyuşur. Çok sert bir kural, yumuşak bir davranışla yumuşatılır ve düzenlenir. Akıl, iman içinde tamamlanır; iman da akılla sağlamlaşır. Fert kendi şahsiyetini geliştirirken, toplumun genel kurallarına da ayak uydurur. Toplum da manevî haklarını fertlerine uygularken, onlardan lüzumsuz ve faydasız fedakarlıklar istemez; herkesten yapabileceği kadarını bekler.

7.. İslâm ahlâkının en temel özelliklerinden birisi de pratik olmasıdır. Müslümanlar İslâm ahlâkını yeryüzünde yaşayan kimselerdir. Hayata uygulanan bu ahlâk kurallarında bir yumuşaklık ve hoşgörü vardır.

8.İslâm ahlâkında görevler sınırlandırılmış ve bir hiyerarşiye tabi tutulmuştur. Mükellef olmanın şartları belirtilmiş, her vazifenin insan gücüne göre ayarlanması esas kabul edilmiştir. Ahlâki bir emir, aynı zamanda, dinî bir vazife halini almıştır. Bu sebeple İslâm, insanı yalnız ahlâklı yaparak .orada bırakmaz, daha da yükselterek hayırlara anahtar, şerlere kilit yapmayı hedefler